

Geachte voorzitter, College, leden van de Raad en beste kijkers,

De te behandelen, sluitende begroting voor 2022 met aanvullend het meerjaren perspectief, ligt voor ons en het resultaat is op zich een felicitatie waard. Dus hierbij spreek ik mijn waardering uit naar het College, met name de portefeuillehouder financiën en zijn staf.

Zoals ik uit de begroting kan opmaken zit Tiel er warmpjes bij, zeker met al die financiële meevallers, zoals:

- door een andere inschaling als “probleemstad”, met name gebaseerd op jeugdzorg heeft Tiel er zomaar 3,3 miljoen euro bij gekregen. En een jaarlijkse toelage, hierop gebaseerd, blijft zeker tot 2028 mogelijk

- een compensatie voor de gemeentelijke onkosten tijdens de coronacrisis

- de claim van 5 miljoen van de aannemer van de Westluidense Poort is door de rechter afgewezen

- er zit er nog zo’n € 570.000 in het parkeerfonds

- en verder is er € 600.000 minder uitgegeven, vanuit de Tonk-toelage aan lokale ondernemers en komt nu vrij besteedbaar

Deze extra gelden voor 2022 heeft u al in de begroting verwerkt.

Echter, één sector vind ik erg onderbelicht in uw begroting; en dat heeft betrekking op de winkeliers van de binnenstad. Het is ook maar een kort hoofdstuk: “de Vitale Stad” in uw begroting.

U zit lekker ruim in uw jasje, dus u zou best de winkeliers kunnen bijstaan.

De meeste ondernemers in de binnenstad zitten ook ruim in hun jasje, maar dat komt omdat er de laatste 10 jaren steeds minder bezoekers naar de binnenstad kwamen. En het jasje is ruim komen te zitten door noodzakelijke afslanken wat iedere binnenstad-ondernemer moest doen. En geld voor een nieuw passende jas is er niet, zeker niet op korte termijn. Zoals gebleken is, was het voor vele winkeliers al te laat. Faillissementen en sluiting van de zaak waren het gevolg. Dus veel leegstand.

Wat is er toch allemaal gebeurd in de laatste 10 jaren, dat dit het resultaat is, van een ooit zo aantrekkelijke binnenstad.

Nou, betaald parkeren is 10 jaar geleden ingevoerd. Gevolg: minder regiobezoekers, dus lagere omzetten.

En u zult hierop antwoorden dat die omzetreducties komt door allerlei websites die ook diezelfde artikelen verkopen. Nou, dat is maar gedeeltelijk zo. Want heel veel artikelen of diensten zijn helemaal niet via internet te krijgen.

Zoals goede passende of passend gemaakte merkkleding of een gezellig avondje uit.

Alleen de supermarkten en kappers zijn als één van de weinigen ondernemingen er goed uitgesprongen. Een bijkomend voordeel is, bij alle supermarkten in Tiel, dat de consument daar gratis kan parkeren. Voor de lokale klant prima, maar komt hier de regioconsument ook op af?

Nee, die gaat naar regiostad om te recreëren en te shoppen. Een mooi voorbeeld is Geldermalsen; daar is het innen van parkeergelden niet ingevoerd en staan alle parkeerplaatsen vol, zeker op de bekende koopmomenten.

Ook uitgaan of anders gezegd, recreëren is niet online te bestellen. De sociale contacten zijn tenslotte erg belangrijk, voor ons mensen. Dat hebben we tijdens de coronacrisis wel gemerkt. Wat voelden we ons vaak eenzaam. Er is ook een grote leegstand wat betreft de horecapanden in Tiel. Weet u nog dat het Plein een volledig horecaplein moest worden? Alleen maar horeca terug in de winkelpanden die leeg kwamen staan op het Plein. Nou, ik was laatst op het Plein en ik zag dat diverse horecazaken het inmiddels ook niet gered hebben.

Schoenen en kleding passen doe je niet via een website. Wat zeker wel gebeurt, is, dat deze artikelen wel gepast worden in een Tielse winkel, waarna zij deze spullen goedkoper via een website aanschaffen. Goedkoper? Jazeker, want lokale omzetten staan onder druk en toch moet de pijp roken. Door de hoge huurprijzen en lage omzetten, moet je de verkoopprijs van je producten toch aanpassen.

Daarmee geef ik aan dat we in Tiel, echt in een verkeerde, ik bedoel negatieve spiraal terecht zijn gekomen.

Door gesprekken met lokale middenstanders kom je er achter dat er gewoon te weinig wordt omgezet. Er zijn middenstanders die 25 tot 50% minder omzetten dan 10 jaar geleden en dan betrek ik de coronacrisis er niet eens bij, want dan komen er nog veel lagere omzetcijfers naar boven.

De drive om te ondernemen, zoals het enthousiasme en de dynamiek die daarbij horen, wordt steeds moeilijker op te brengen voor vele middenstanders.

Voorzitter, ik kom nu aan mijn punt:

Weet u dat het gemiddelde inkomen van de Tielenaar ruim 40% lager is dan dat van de rest van Nederland. Dat is juist de reden dat je in Tiel, de consument van elders nodig hebt.

Dus moeten we alle zeilen bijzetten om de zogenaamde regiofunctie, die Tiel als handelsstad wel gehad heeft, weer terug te krijgen.

Één ervaring wil ik nog delen met u:

Zo'n 30 jaar geleden is hetzelfde in Gorinchem gebeurd na opening van de parkeergarage en het gaan heffen van parkeergelden in de hele binnenstad. Zowel detailhandel, als horeca kreeg hiermee te maken. En de horeca werd daar behoorlijk geholpen met crimineel geld. En dat had consequenties, wat u zult begrijpen. Dat gevaar loert zeker ook in Tiel.

Als je kijkt naar het verleden, toen je overal nog onbetaald kon parkeren.

Er waren in en rondom de binnenstad zo'n 1400 parkeerplaatsen beschikbaar. Ik noem de Waalkade met bijna 900 parkeerplaatsen incl. groen-parkeren, Bleekveld I en II, de Oude Haven en dan de mogelijkheid om vrij te parkeren in de schil rondom het winkelhart.

Wat is de situatie nu? Betaald parkeren is ingevoerd op de Oude Haven (117), Santwijckse Poort (166), Waalkade (200) en onze ondergrondse parkeergarage (588) geeft een totaal van 1071 parkeerplaatsen. Dat is al bijna 30% minder dan voorheen. Dus op koopavond, zaterdagen en koopzondagen zoals tijdens "Tiel pakt uit", wordt de binnenstad gemiddeld 30% minder bezocht, dus ook minder besteding, als alle bestaande parkeerplaatsen benut zouden worden.

Echter, wat is heden-ten-dage de realiteit? De parkeergarage wordt maar door maximaal 150 auto's van de 588 plaatsen bezet. Iedereen kan dat zien op de teller bij de ingang van de garage. Dus van de totaal 1071 beschikbare parkeerplaatsen worden er gemiddeld maar zo'n 650 plaatsen gebruikt. Dat is in schril contrast met de 1400 beschikbare en gebruikte parkeerplaatsen van zo'n 10 jaar geleden. Dat is minder dan de helft op piekmomenten anno 2021.

Hoe krijgen we de regiofunctie weer terug?

Aan de ondernemers ligt het niet, die doen hun stinkende best om te blijven bestaan of moet ik zeggen om te overleven. De winkeliersvereniging "Hart van Tiel" is daar de grote trekker in.

Kwalitatief hoogwaardige kledingzaken en ook horeca zijn aanwezig in de binnenstad. Zij die vet op hun botten hadden, hebben het overleefd, maar door de coronacrisis, die overigens nog lang niet over is, hebben zij wel een jasje uitgedaan. Dus nu opnieuw reserves opbouwen lukt zeker niet.

En dan op de valreep, krijgen we ook nog temaken met verhoging van de gasprijs. Veel gezinnen zullen enkele honderden euro's per maand minder te besteden hebben bij de Tielse binnenstad.

En ook moet de kachel in de winkel branden. Dat betekent dat de winkeliers er dubbelop mee te maken krijgen.

Om dit allemaal het hoofd te kunnen bieden, hebben de ondernemers hulp nodig. Ja, van de eigen gemeente.

De middenstand moet, samen met de gemeente, Tiel weer op de kaart zetten. De regionale kaart. Dat kost geld. Veel geld. Anders heeft Tiel over enkele jaren een slapende binnenstad.

En... we hebben geld, ja, veel extra geld zelfs.

Ik stel voor om gelden vrij te maken om het betaald parkeren voor de consument geheel of gedeeltelijk af te schaffen in de gehele binnenstad. Ja, een rigoureuze stap, maar uiterst noodzakelijk! Alle zeilen moeten nu echt bijgezet worden en wel op zeer korte termijn.

Die parkeergarage moet gewoon vol. Dus is promotie noodzakelijk.

Hoe doe je dat?

Nou, net zoals iedere ondernemer dat doet. Door reclame te maken. Een mooie opdracht voor onze stadspromotor in samenwerking met Hart van Tiel.

Zoals reclame maken in lokale en regionale kranten en bulletins. We moeten in de gehele Betuwe laten weten wat Tiel te betekenen heeft. Zowel als winkelstad als voor het uitgaansleven. Ja, daar horen dan Agnietenhof en Zinder ook bij. Tiel moet weer gaan bruisen.

Ook kan je de (nieuwe) regiobezoeker met richtingsborden naar de parkeergarage leiden.

Ik heb voor wethouder Groen al vast wat voorwerk gedaan.

Zowel vanaf afslag 32 (McDonalds) als vanaf afslag 33 (Van der Valk) dienen bewegwijzeringborden geplaatst te worden naar de diverse parkeerplaatsen en parkeergarage. Belangrijk in deze is, dat er teksten op deze borden moet komen staan en niet een huisje met een P erin, dat aanduidt dat we een parkeergarage hebben, want dat snappen maar weinig mensen. Ik zal de ontwerpen zo overhandigen.

Overigens heb ik een soortgelijk betoog ook al in de aanloop naar de verkiezingen in 2018 tijdens het lijsttrekkersdebat in 2018 gehouden. Toen was de teloorgang natuurlijk ook al duidelijk zichtbaar.

Wat blijkt nu, jammer genoeg, dat ik in deze gelijk heb gekregen. Ik had liever ongelijk gehad, want dan zou het nu met de middenstand van Tiel een stuk beter gaan.

Voorzitter, ik wil 2 stukken in stemming brengen:

- 1) Voor mijn toekomstvisie over de VITALE binnenstad wil ik een amendement indienen met betrekking tot het plaatsen van de bewegwijzeringborden, zoals verteld.
- 2) ook wil een motie indienen dat het College gaat onderzoeken of het mogelijk is om voorlopig geheel of gedeeltelijk gratis parkeren in te voeren op alle openbare parkeerplaatsen rondom en in de binnenstad. Hiervoor zou het College een goede financiële berekening moeten maken.

Ik stel hierbij voor om een 3-tal berekeningen te maken en hierbij de financiering te zoeken:

Voorstel 1: alle dagen gratis parkeren

Voorstel 2: maandag t/m zaterdag vrij parkeren vanaf 17.00 tot de volgende dag 10.00
uur, daarbij op donderdag vanaf 20.00 uur

Voorstel 3: zaterdag vrij parkeren

(Zondag dient te allen tijde het gratis parkeren te worden voortgezet)

Ik hoop dat deze berekeningen nog in deze raadsperiode tot een definitieve keuze en besluit kan leiden.

Voorzitter ik vraag u om schorsing voor overleg met de leden van de raad om daarna, zowel het amendement als de motie, in stemming te kunnen brengen.

Dank u.